

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi uccá
22. L. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal,
Költségvetési és jegyiroda: Aradi
ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw
Lipót uccá 19. Telefon: 16-34. Távirati
és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Szerda, 1930 július 23

Ára 16 fillér

VI. évfolyam, 164. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20
vidéken és Budapesten 3-60, külföldön
6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköz-
nap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hír-
delések felvétele tarifa szerint. Megje-
lenik hétfő kivételével naponta reggel

Az új városi költségvetés

IV.

(Lehet takarékoskodni.) A költségvetés szám-
vetői elaborátuma még kész sincs és máris
megvalósíthatatlannak bizonyult az a jámbor
szándék, hogy egymillió pengőt fognak meg-
takarítani kizárólag a — kiadási tételeken.
El tudunk képzelni olyan *reális* költségvetést
is, amelyben az eddigi állapottal szemben *több*
mint egymillió pengő a megtakarítás. Ezt a
költségvetést azonban a polgármesternek kel-
lene összeállítani — teljesen új szellemben.
Végül is min akarja megspórolni a főszám-
vető az egymilliót? Autózáson? Mondjuk, hogy
minden hónapban négyezer pengőt autóznak
el. Ez még mindig 50 ezer pengő egy évben.
Azt csak senkise hiszi komolyan, hogy a
950.000 pengőt be lehet hozni itatáspapíron,
ceruzán, tintán, kokszon és villanyon? Arra
meg bizonyára nem gondolnak, hogy a kór-
ház vagy a szegényház kosztjára fognak ke-
vesebbet költeni, hogy redukálják az uccai
világítást és hogy még jobban lecsökkentsék
a vízszolgáltatást. De nem gondolnak, sajnos,
azokra a kiadásokra sem, amelyeket esetleg
meg lehetne takarítani és amelyek megtakari-
tása eredményt jelentene, mert számottevő
összeget reprezentál.

A szegedi költségvetés tízmillió bevéttel és
kiadással dolgozik. A kiadásokból mintegy hat-
van százalék fizetésekre megy el, egymillió
pengőbe kerül az egyetem, 300 ezer pengő a
tanyai vasút deficitje, közel 300 ezer pengő a
színházi — szubvenció. *Alig valamivel több,*
mint kétmillió pengő marad az összes többi
kiadásra és ebből akartak megtakarítani —
egymilliót.

A szegedi adóhivatal behajtja az állami és
a városi adókat, de fentartása csak a város-
nak kerül pénzébe. A régi közgyűlésen az
egyik költségvetési vitában szóba került ez az
abuzus. Javaslatot is tettek, de a tanács is
— akkor még volt tanács — a közgyűlés is
főlöszlegesen tartotta kért a pénzügyminisz-
tertől, hogy vállalja át az adóhivatal fentartá-
sának aránylagos részét. Ma már talán nem
lesz olyan gavallér a polgármester, mint ami-
lyen három meg négy évvel ezelőtt volt és a
progresszivitás meg a mindenek fölött való
igazságosság szellemének több rajongója
akad az új közgyűlésben, mint amennyi
a régieben kellemetlenkedett. Talán
most sikerülne utat törni annak a
modern alkotmányos felfogásnak, amely sze-
rint a tekintélytiszteltet nem azonos a lakáj-
lelkiséggel. Talán most sikerül elhítenni, hogy
nem vétkezik se a miniszteri állás sulya és
tekintélye, se a város, se az ország ellen, aki
azt mondja, hogy menjünk el a pénzügyi-
miniszterhez, ismeressük meg közvetlenül vele
a helyzetet, figyelmesszük arra, hogy az ál-
lami adók beszedése abban az esetben is pénz-
be kerülne, ha inkasszánsokkal lehetne vé-
gezteni és nem kellene fentartani egy nagy
apparátust, méltányos és igazságos tehát, hogy
az állam megtérítse Szegednek azt a 250—
300 ezer pengőt, ami az adóhivatal fentartási
költségeiből a behajtott adó arányában öt
terheli.

Tíz éve, hogy a rendőrséget államosították.
Három éve, hogy az államosított rendőrség-
fentartásának költségeit a városok viselik.
Szegednek ez a »reform« évi 300 ezer pengő-
jébe kerül. Mért viseljük a városok ezeket az
összegeket továbbra is, amikor jogtalan volt
a rájuk való áthárítás, amikor valamennyien
a legnagyobb pénzügyi nehézségekkel küzde-

nek s amikor például Szegednek évi 30 ezer
pengője sincs városrendezésre. Még a nyá-
ron rendkívüli közgyűlést kellene tartani
emiatt az egy ügy miatt, felirattal kellene
fordulni a miniszterhez, körirattal a városok-
hoz. Akcióba kellene léptetni a városok kong-
resszusát s a meggyőzés tiszteletteljes hang-
ján mindent elkövetni, hogy meg lehessen
menteni ezt az összeget a — városoknak.

A tanyai vasút 300 ezer pengőbe kerül éven-
ként és nincs remény arra, hogy ez a defi-
cit eltűnjön. Ennek az összegnek a megmen-
tése is tenni kellene valamit. Többféle tranz-
akció között lehetne válogatni. Egyszer mégis
bele kellene kezdeni a munkába, mert ha
egy év alatt hatezer tolszárral vesz kevesebbet
a város, az még mindig elenyészően csekély
összeg ahhoz képest, amit meg lehetne keresni

azon, ha például *részvénytársaságot* csinálná-
nak a tanyai vasútból. Az hisszük, könnyen
menne, hiszen a polgármester meg van győ-
ződve róla és be is tudja bizonyítani, hogy
a szegedi tanyai vasút a világ legjobb vasúti
vállalata.

Az új költségvetés a színházi szubvenciót
csak szeptemberig irányozta elő, tehát a város-
háza számolnak a házikezelés megszünteté-
sével. Ez az egyetlen nagy kiadási tétel, ame-
lyen meg akarják takarítani, amit lehet. A
házikezelés megszüntetése legalább 150 ezer
pengő felszabadulását jelenti. A helyes mér-
legelésnek, a gondos előrelátásnak ugyanilyen
mértéke az egész vonalon és nem kell pótdó-
emelés, sőt fejedelmien lesz pénz az eddig
megbocsájthatatlanul elhanyagolt városren-
dezésre.

Véres antiszemita zavargások voltak Jassyban

Anghelescu merénylete egyik vezetője a vasgárdának

Budapest, július 22. Jassyban tegnap súlyos
természetű antiszemita zavargások voltak. Diá-
kok csoportja véresre verte az uccán járókelő
zsidókat. Mintegy 25 fiatal embert letartóztat-
tak. Vallomásokban kijelentették, hogy *felsőbb*
parancsra cselekedtek, mert kapitányuknak,
Zelea Codreanu-nak, a vasgárda vezérének fel-
esküdtek, hogy minden zsidót kiirtanak az or-
szágban.

Bukarestben az éjszaka folyamán kiáltványt
ragasztottak ki, amely a vasgárda érdekében
tömörülésre hívja fel a lakosságot és kimélet-
len harcot hirdet a zsidó lakosság és az ide-
genek ellen.

A belügyminisztériumban történt merénylet
ügyében házkutatást tartottak George Beza
lakásán, ahol a *vasgárda* nevű antiszemita ala-
kulat rőpiratait találták. Megállapították, hogy
Beza egyik vezetője volt a *vasgárdának*, amely-
nek tagjai számos antiszemita kilengésben
vettek részt. A merénylet állandóan hangoz-
tatja, hogy tettét nem sajnálja s a nemzet
önfeláldozó katonájának vallja magát, éppen
ezért meg kellett büntetnie a román nemzet
ellen vétő Anghelescu belügyi államtitkárt.

A *Dimineata* szerint a merénylet előtt egy
órával egy előkelő politikus tett látogatást
Vajda Sándor belügyminiszternél s kérte,
hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket
az antiszemita zavargások előjöttására. A bel-

ügyminiszter azonban az egész mozgalmat *Ko-*
molytalannak minősítette.

A *Cuvantul* szerint a belügyi államtitkár el-
len elkövetett merénylet csak kezdete Romá-
niában a politikai gyilkosságoknak.

Egyébként ma a rendőrség letartóztatott egy
Fondu nevű diákot, aki szintén egyik elő-
készítője volt a merényletnek.

Súlyos vádak Vajda-Vojvoda belügyminiszter ellen

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.)

Bukarestből jelentik: A román sajtó legna-
gyobb része a legsötétebbnek látja a belpo-
litikai helyzetet. A sajtó az egyre növekvő
antiszemitizmusban és az Anghelescu ellen el-
követett merényletben a *válság végső tüne-
teit* látja. Az *Adeverul* szerint a mostani ese-
mények pontos megismétlődései 1907 véres
parasztlázadásának. Ennek a parasztlázadás-
nak, mint ismeretes, *több ezer emberélet esett*
áldozatul. A többi lap is azt írja, hogy a *kor-*
mány tulságosan gyengének bizonyult és ki-
csuszott kezéből a gyeplő. Néhány lap újból
azzal vádolja Vajda-Vojvoda belügyminisztert,
hogy az ő passzív magatartása tette lehetővé
az antiszemita agitációt. Az *Adeverul* pedig
nyíltan azt írja, hogy ő pénzelte az antisze-
mita agitátorokat a belügyminisztérium ren-
delkezési alapjából.

A békeszerződések revízióját sürgette a svéd delegátus az Interparlamentáris Unió ülésén

Lukács György védelmei kért a kisebbségi panaszok aláírói számára

London, július 22. Az Interparlamentáris Unió
kedden újból a kisebbségi kérdéssel foglalkozott.
Studer, a svájci nemzeti tanács volt tagja, a
kérdés előadója, hangoztatta, hogy a kisebbségi
jogok világos körvonalozása az egész világot ér-
dekli, mert ettől függ a világ békéje is.

Lewellyn angol képviselő szerint a kisebbségi
kérdést csak a Népszövetség kebelén belül fel-
állítandó állandó kisebbségi bizottsággal lehet
megoldani.

Hrasovski cseh delegátus azt fejtegette, hogy
a csehországi kisebbségek a legnagyobb kapita-

listák, akik minden jogot megkapnak, míg a más
országokban levő cseh kisebbségek nem élvez-
nek semmiféle előnyöket.

Riley angol képviselő felszólalásában megál-
lapította, hogy 12 évvel a háború befejezése után
a Népszövetség még mindig nem teljesítette a
kisebbségekkel szemben ünnepélyesen vállalt köte-
lezettségét, hogy biztosítani fogja a kisebbségek
polgári jogainak érvényesülését. A világ békéje
attól függ, hogy a kisebbségeknek igazságot szol-
gáltatnak-e s biztosítanak-e nekik nemzetközi jog-
egyenlőséget.